

Klein Viliam (Vilmos, Wilhelm)

1889, 21 aprilie – 1953*, 26 nov., Timișoara

Industriaș și comerciant

S-a născut în 1889, probabil la Periam, un sat în județul Timiș, unde se afla firma de export-import de cereale a familiei Klein. A fost un elev eminent la Liceul de Stat (Állami főgimnázium) din Timișoara, pe care l-a absolvit în 1906. În cadrul liceului, ca violonist exceptional, a condus activitatea cercului de muzică, iar la festivitatea de încheiere a cântat la vioara a doua un cvartet de coarde de Schubert. A rămas meloman și un violonist remarcabil toată viața, așa cum își amintește nepotul lui vitreg, dr. psihiatru Ștefan Kecskeméti. A studiat dreptul și a făcut un doctorat în științe economice în Budapesta. A locuit în vila Klein pe bd. Diaconovici Loga 7 (actuala Mitropolia Banatului) până la începutul celui de al Doilea Război Mondial. Viliam Klein a fost unchiul renumitului istoric de artă [Robert Klein](#).

Klein a jucat un rol important în Uniunea comercianților de semințe din Ardeal și Banat. La adunarea uniunii la Timișoara, în 14 decembrie 1930, dr. Wilhelm/Viliam Klein a arătat rezultatele congresului internațional al comercianților la Budapesta și a ținut un expozeu despre reglementarea exportului și importului de cereale. A avut și publicații, ca, de exemplu, un tratat despre decretul de execuție al legii agrare (*Durchführungsverordnung zum Agrargesetz*, anunțat în „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt” din 31 mai 1922).

Prima mențiune a existenței firmei „Wilhelm Klein's Erben” (Moștenitorii lui W.K.) o găsim în 1879, când văduva Johanna Klein și Eduard (Ede) Klein au preluat-o după decesul lui Wilhelm Klein. În curând numele firmei devine „Klein Vilmos örökösei”. La un moment dat se înființează sediul principal al firmei în Timișoara. În 1 iulie 1902, filiala din Periam se desființează. Firma de export-import de cereale a funcționat în anii 1920 sub numele de „Wilhelm Klein și Succesorii”, iar în 1938 arbora titlul „Klein Viliam Moștenitori”. Biroul întreprinderii a fost în Palatul Löffler, în actuala Piața Victoriei, Timișoara.

În urma legislației antisemite din anii 1938-1944, se numește un comisar de românizare pe lângă Moștenitorii Wilhelm Klein. În 1948 întreprinderea se naționalizează, ceea ce îl zdruncină profund pe bătrânul Klein, își amintește dr. Ștefan Kecskeméti. „Bunicul meu vitreg a fost doctor în științe economice, inventator al unui sistem magnetic de curățat grăunțele sortite a deveni sămânță pentru recolte bogate. Firma lui, „Moștenitorii lui Wilhelm Klein”, l-a proiectat printre cei mai bogați industriași ai orașului. A fost prototipul capitalistului conștient de menirea sa, discipol al marxismului economic, calculat și absolut corect.” (din Ștefan Kecskemeti, *Povestea unei vieți*).

Surse

Kecskemeti Stefan, [Povestea unei vietii](#)

Firma înregistrată în indexul meseriaşilor și comercianţilor din Ungaria
[Magyarország iparosainak és kereskedőinek címjegyzéke 1891](#)

Wilhelm Klein's Erben în Központi Értesítő, 1888 (13. évfolyam)1888-12-30 / 115. Szám. 1888,
aprilie 24

Ellenzék, 1930. december (51. évfolyam, 272-295. szám)1930-12-17 / 285. Szám

Déli Hírlap, 1930. december (6. évfolyam, 275-297. szám)1930-12-17 / 288. Szám

[Állami főgimnázium, Temesvár, 1906](#)

Központi Értesítő, 1911 (36. évfolyam, 2. félév)1911-10-05 / 80. Szám

Brassói Lapok, 1938. október (44. évfolyam, 224-250. szám)1938-10-02 / 225. Szám

Universul, decembrie 1940 (Anul 57, nr. 331-358)1940-12-18 / nr. 348